

T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ
ARA RAPOR FORMU

Proje No	2024-001	Proje Türü	Araştırma Projeleri
Proje Grubu	Sosyal Bilimler	Yürütücü	Doç. Dr. Volkan Dede
Proje Başlığı	Türkiye’den İlk Örneklerle Palsaların Jeomorfolojik, Klimatolojik ve Pedolojik Gelişiminin Belirlenmesi (Küçük Kafkaslar)		
Proje Bütçesi	59.803,80 TL	Gerçekleşen Harcama Tutarı	Laboratuvar Malzemesi-17.518,80 TL Akaryakıt Alımı-2.761,20 TL Toplam-20.280 TL
Ek Bütçe Talebi	19.906,60 TL	Kapsadığı Tarih	13.06.2024 - 13.12.2024
Ara Rapor No	1		

1. Dönem İçindeki Projeye İlgili Bilimsel ve / veya Teknik Gelişmeler :

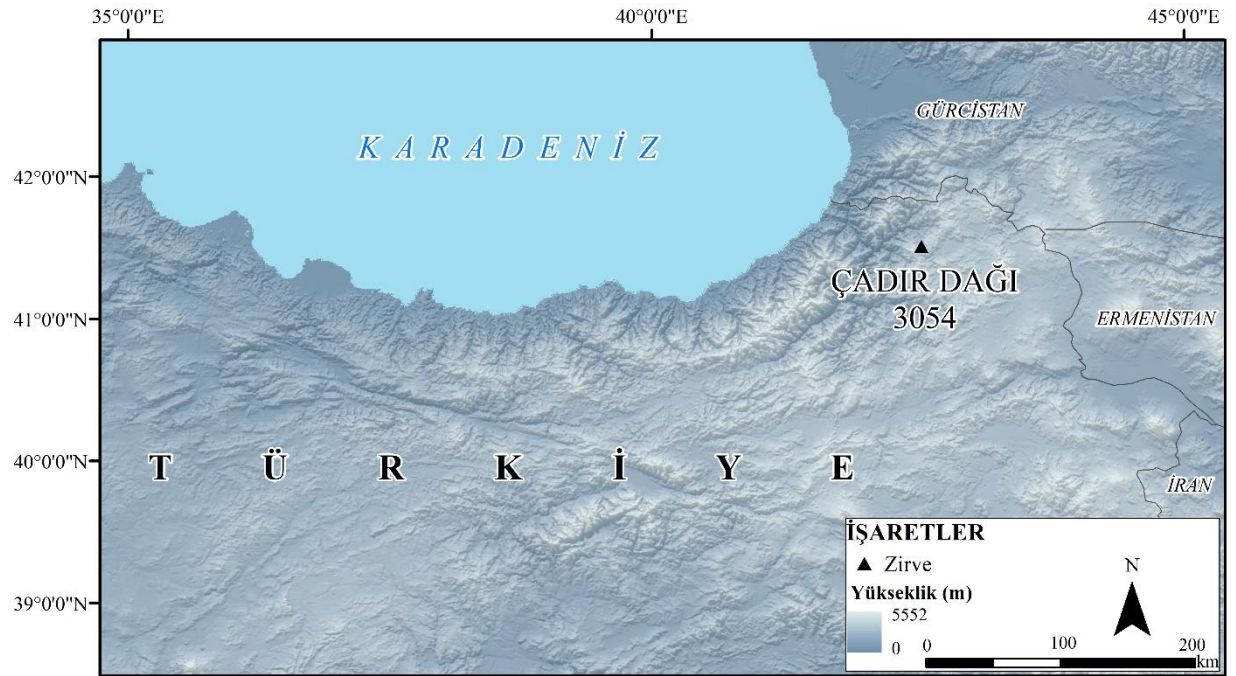
Proje genel olarak büro, arazi ve laboratuvar çalışmaları olmak üzere üç aşamada değerlendirilmiştir. Büro çalışmaları kapsamında ilk olarak Harita Genel Müdürlüğü’nden elde edilen 1/25.000 ölçekli Ardahan F48-c4 paftası aracılığıyla sayısal yükselti modeli oluşturulmuştur. Araştırma alanının genel jeolojik yapısının belirlenmesi amacıyla da Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) tarafından yayınlanan 1/100.000 ölçekli Ardahan-F48 ve Ardahan-F49 paftaları sadeleştirilerek yeniden çizilmiştir.

Çadır Dağı (3054 m), Kuzeydoğu Anadolu’da Artvin ile Ardahan illeri sınırları içerisinde yer almaktadır (Şekil 1). Çadır Dağı, üzerinde yer yer 2500 m’yi aşan zirvelere sahiptir (Şekil 2). Çadır Dağı üzerindeki palsaların gelişim gösterdiği zirveler düzlüğü bazalt, tuf ve aglomeralardan oluşmaktadır (Keskin, 2013a, b) (Şekil 3). Radyometrik bulgulara göre dağlık kütlenin yaşı, Orta-Üst Pliosen’e denk gelmekte ve 2.7-1.9 milyon yıllık jeolojik oluşum geçmişine sahiptir (Innocenti vd., 1982). Çadır Dağı üzerinde güncel ve paleoklim koşullarının etkisiyle gelişen palsalar bulunmaktadır. Palsalar, yapılan ön arazi keşif çalışmaları ve ülkemizdeki bilimsel araştırmalar sonucu varılan neticeye göre, Türkiye’de ilk defa belirlenmiştir. Bu nedenle, ele alınan bu projede, dağlık alana ait genel jeomorfolojik ve klimatolojik özellikler, palsaların dağılımı ile toprak gelişiminin belirlenerek ortaya çıkarılması temel hedefi oluşturmuştur. Bu amaçla, ilk olarak sahada yapılan ayrıntılı arazi çalışmaları ile palsaların jeomorfolojik özelliklerinin tespiti gerçekleştirilmiştir.

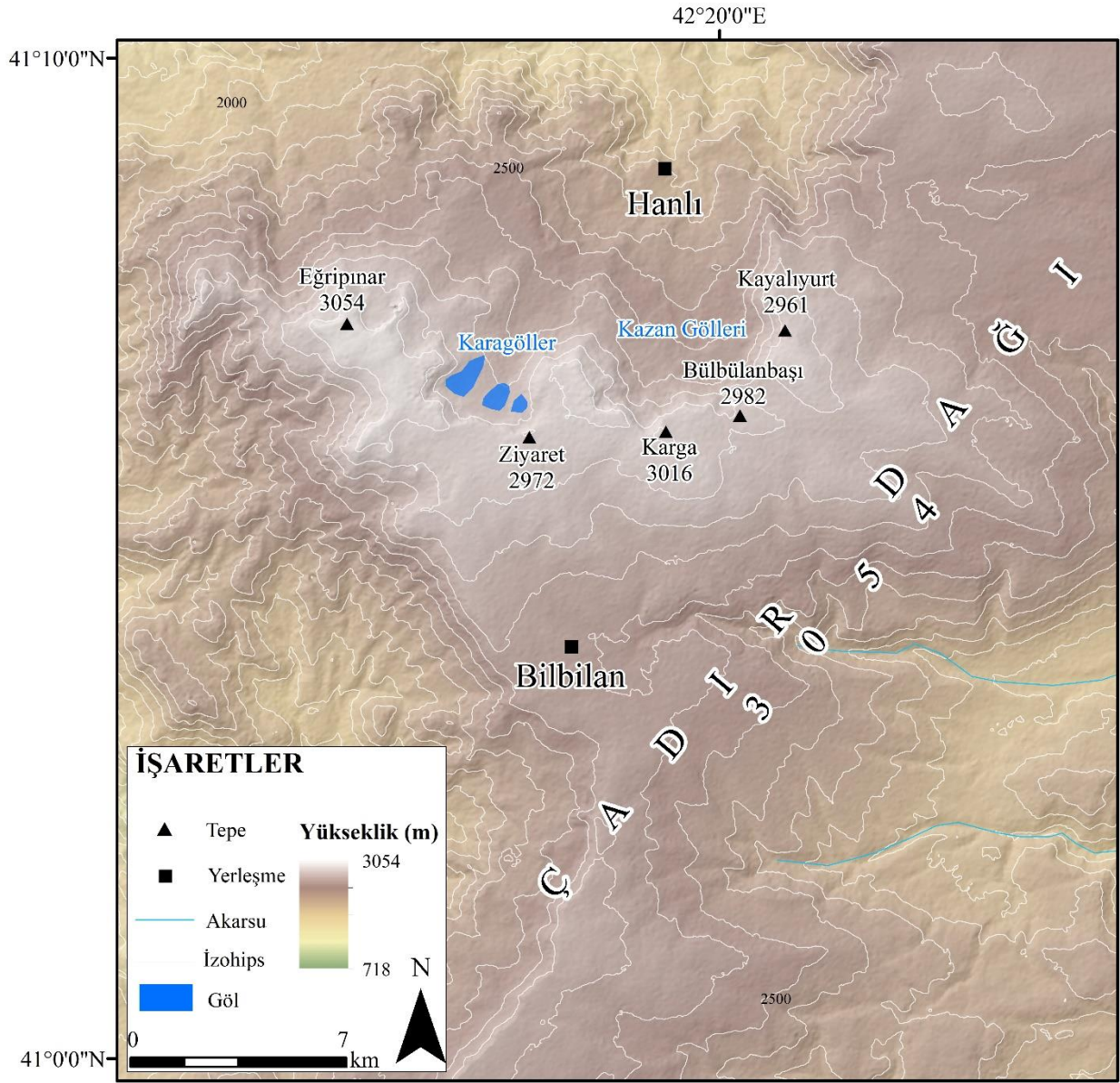
Çadır Dağı'nda yer alan palsalar hakkında verilerin oluşturulması maksadıyla 11-20 Ağustos 2024 tarihleri arasında 10 günlük arazi çalışmaları yapılmıştır. Arazi çalışmaları neticesinde Çadır Dağı'nın zirveler kuşağında palsaların gelişimi ve evrimi tespit edilmiştir. Bu kapsamda Çadır Dağı'nda Ziyaret Tepe (2972 m) güneyinde, Karga Tepe (3016 m) güneyinde ve Bülbülanbaşı Tepe (2982 m) güneyinde palsaların yayılış gösterdiği belirlenmiştir (Şekil 4) (Foto 1-2).

Arazi çalışmaları ile elde edilen veriler eşliğinde projenin ilk altı aylık döneminde Çadır Dağı'na ait yer bulduru, topografya, jeoloji, jeomorfoloji, MGM istasyonlarının dağılışı, yıllık ortalama sıcaklık, yıllık toplam yağış, UNEP-UNCCD aridite indisine göre iklim tipleri ve Erinç indisine göre iklim tipleri haritaları yapılmıştır (Şekil 1-9).

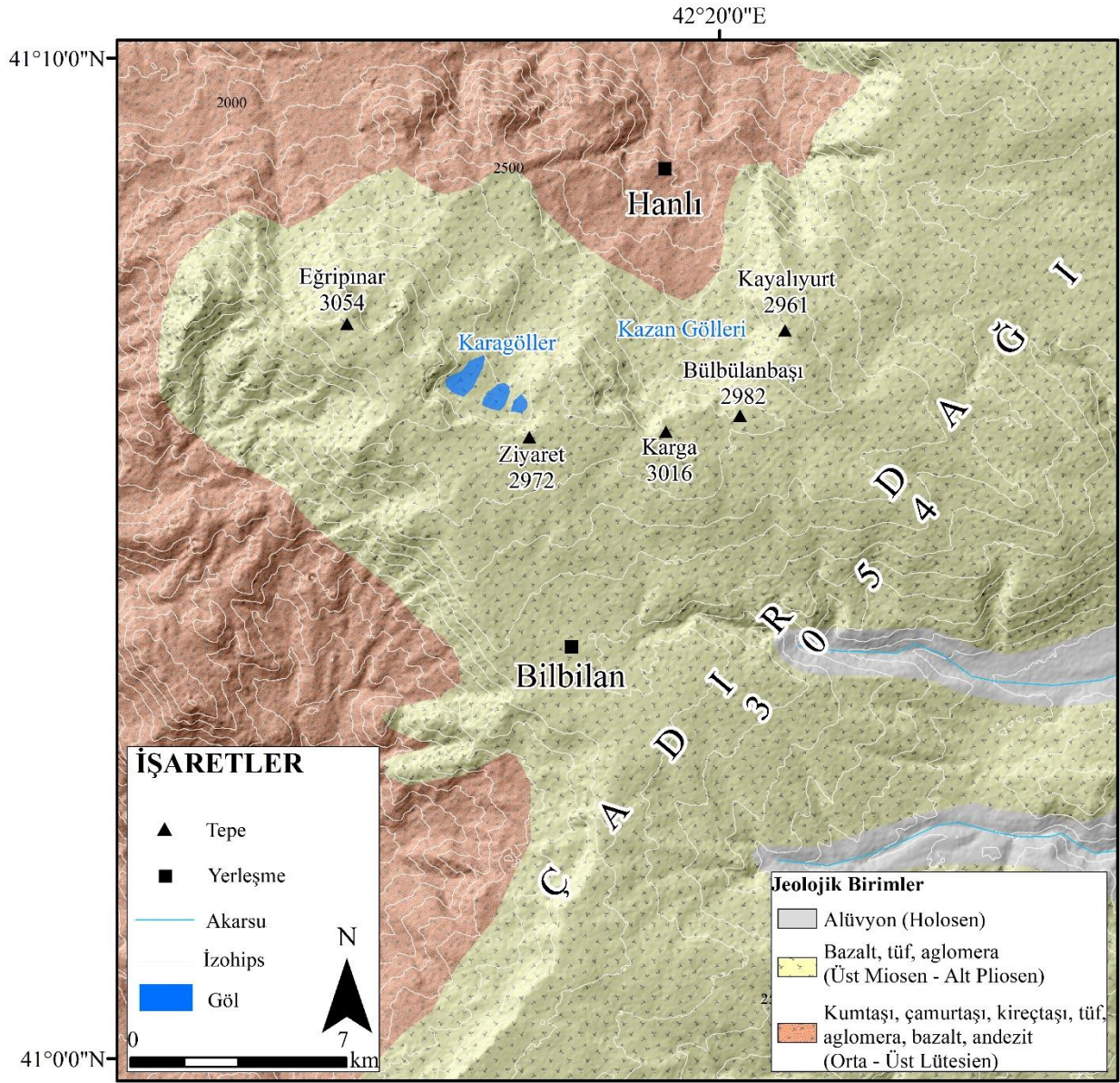
Çadır Dağı palsalarının toprak örneklerinin alımı ve arazi ölçümleri ikinci altı aylık dönemde, toprak örneklerinin laboratuvar analizi ise üçüncü altı aylık dönemde gerçekleştirilecektir.

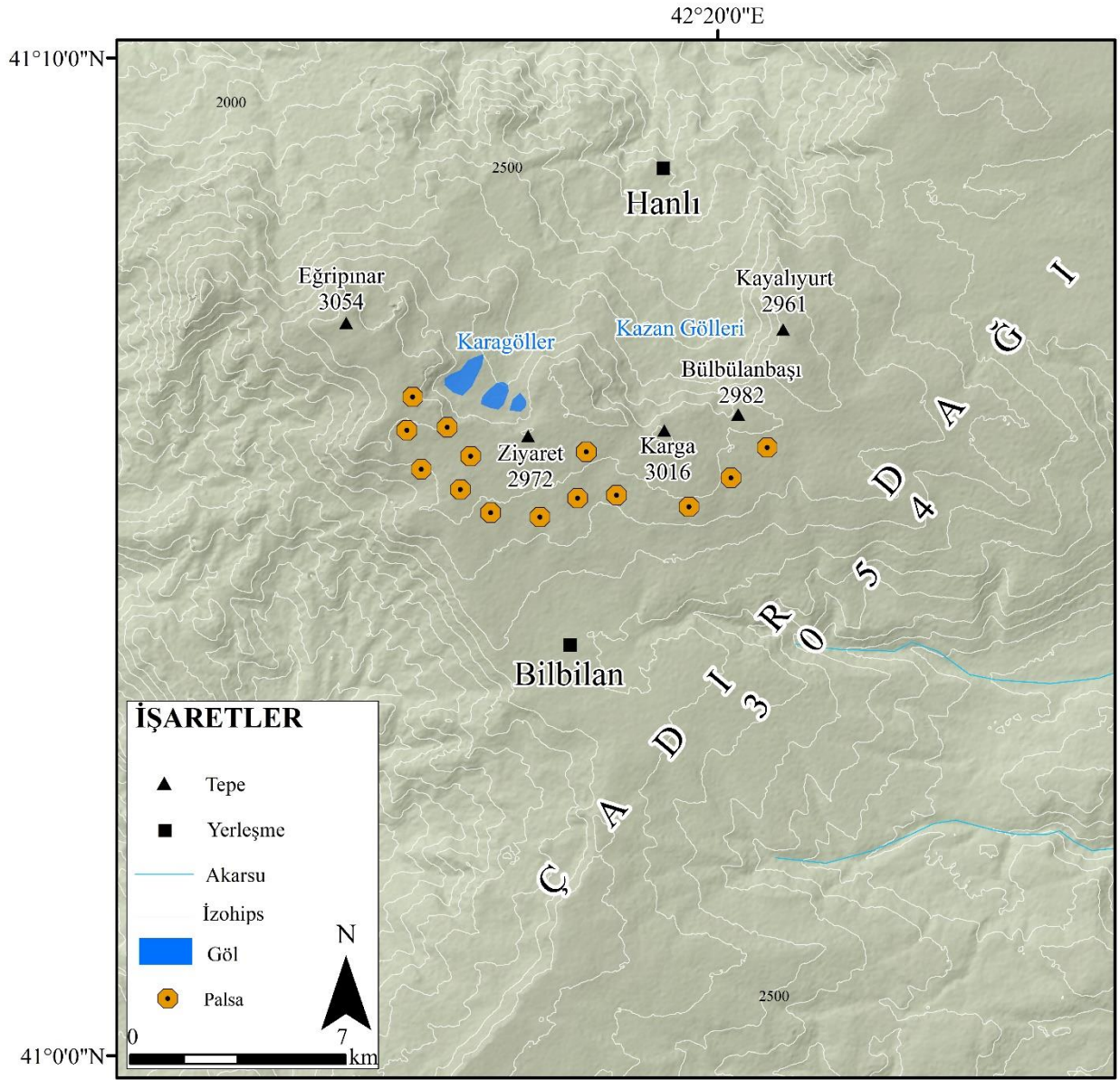
Şekil 1. Çadır Dağı'nın yer bulduru haritası.

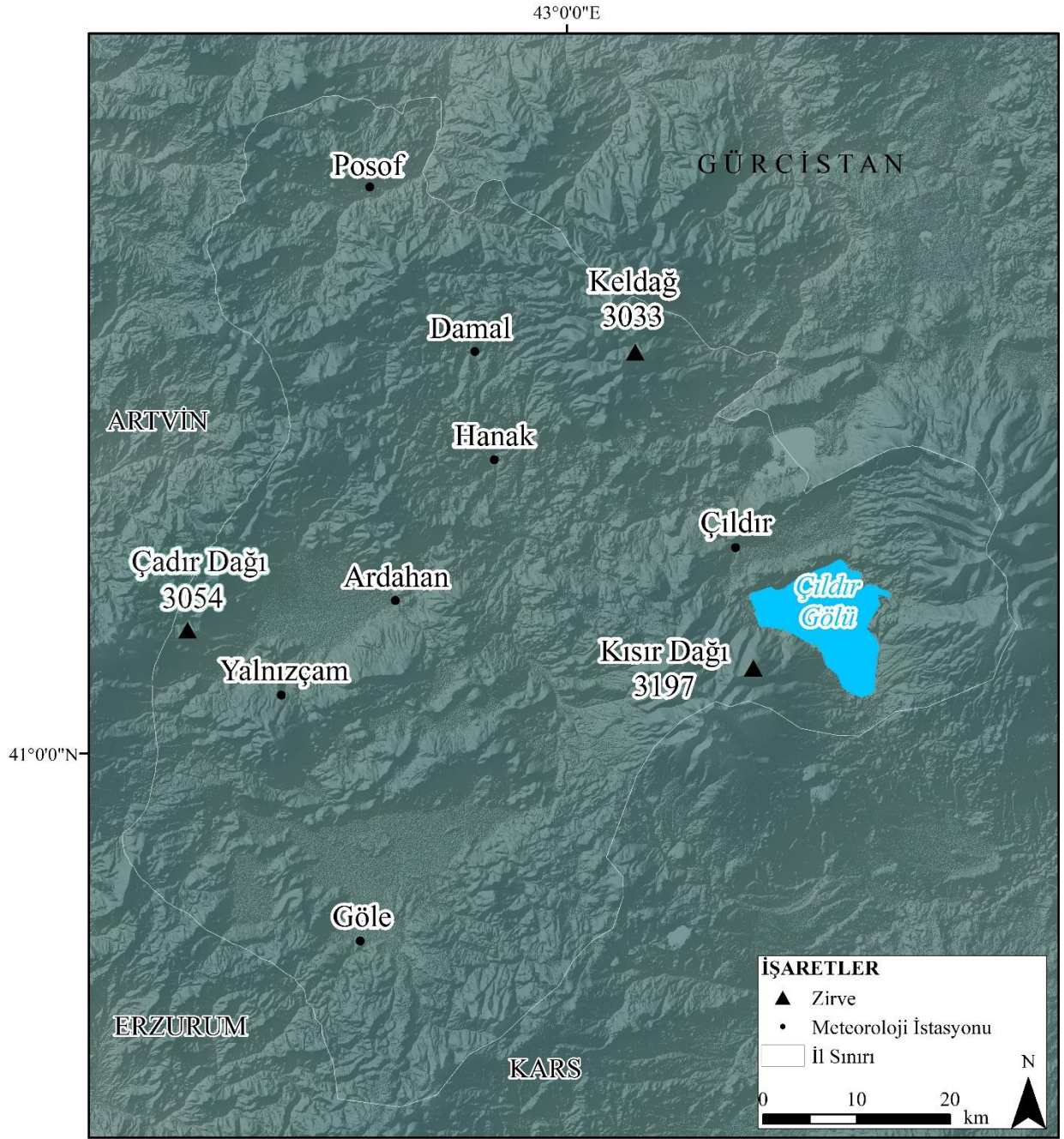
Şekil 2. Çadır Dağı'nın topografya haritası.

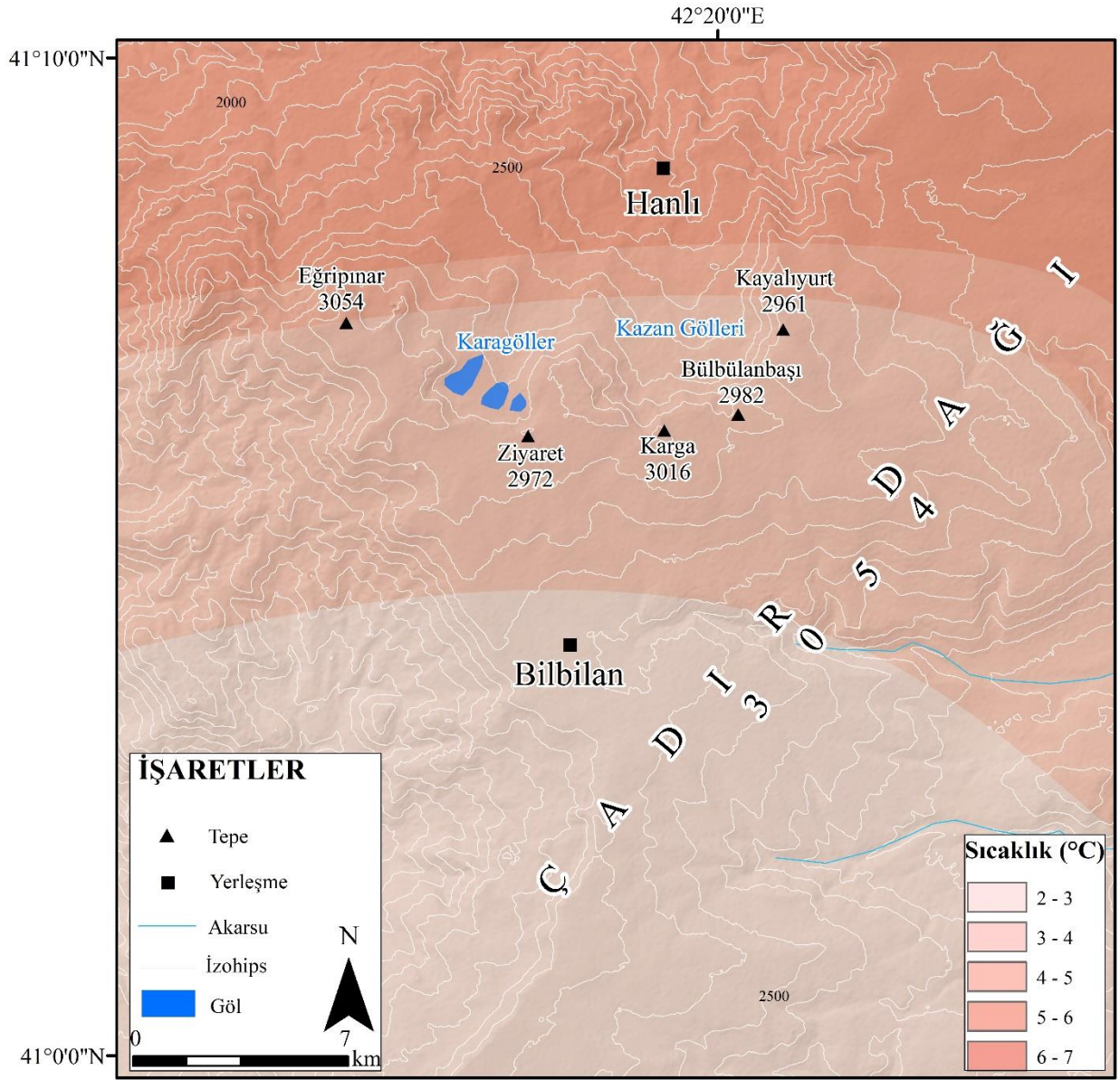
Şekil 3. Çadır Dağı'nın jeoloji haritası (Keskin, 2013a, b).

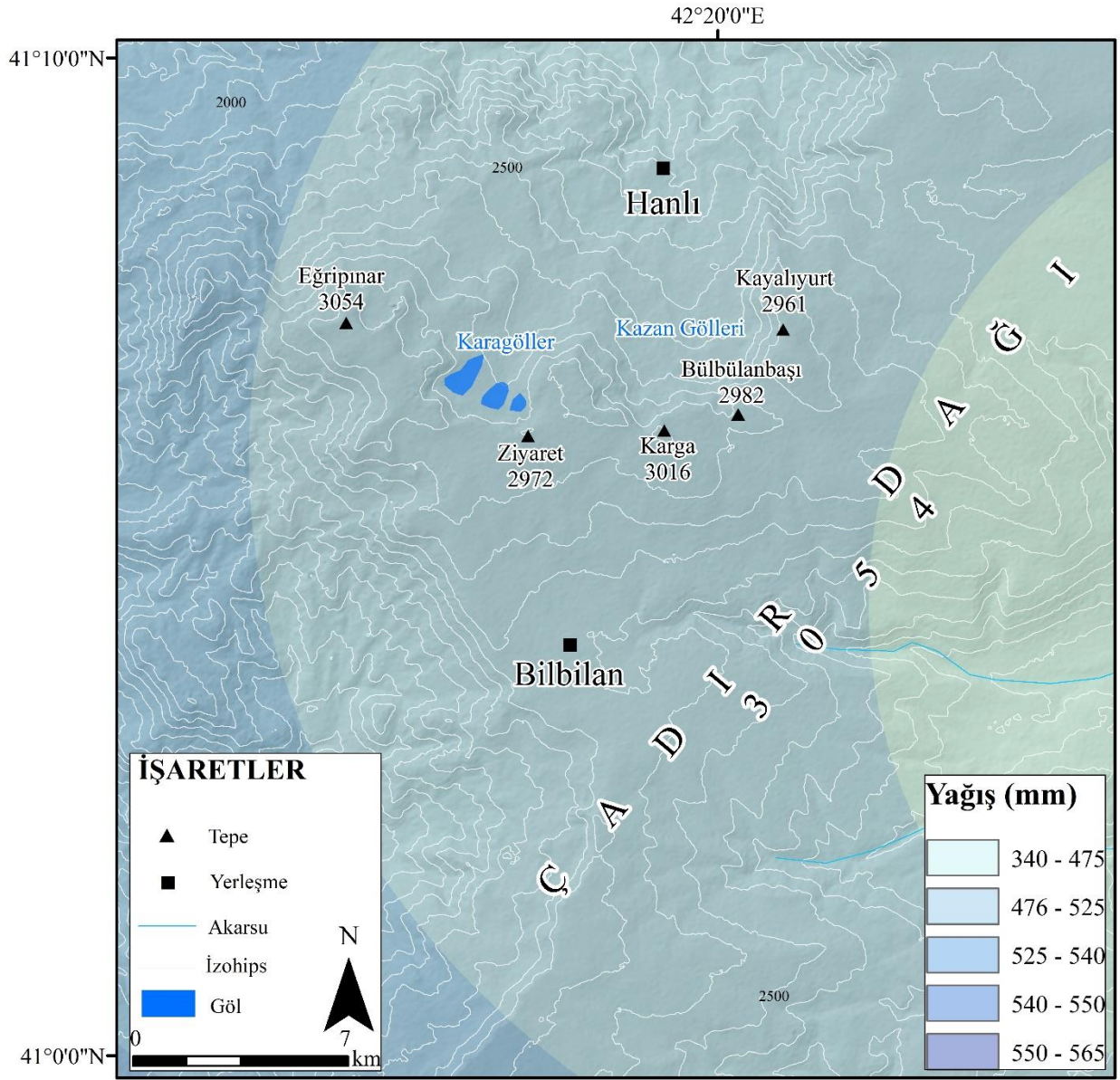
Şekil 4. Çadır Dağı'ndaki palsaların dağılışı haritası.

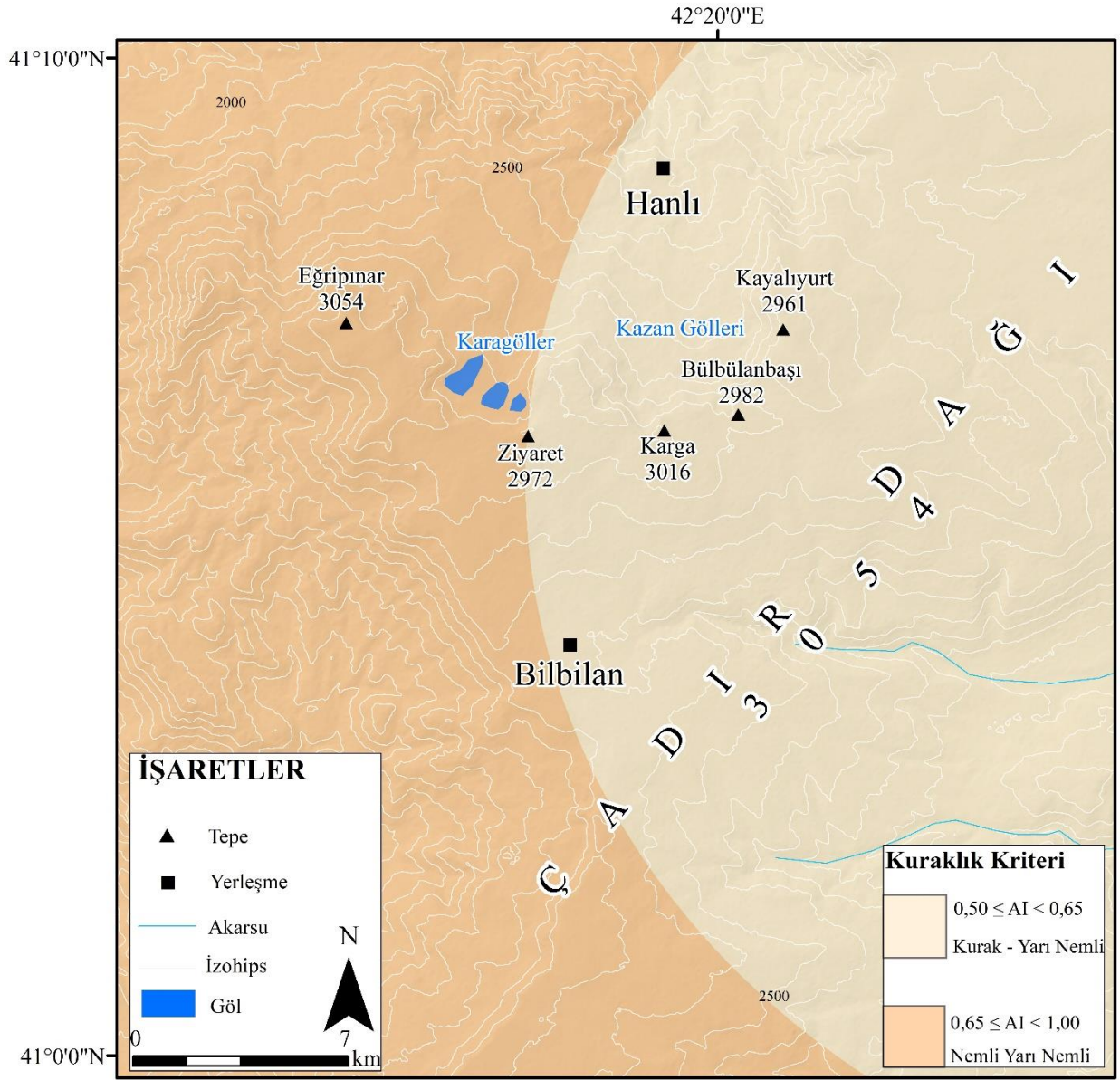
Şekil 5. Meteoroloji Genel Müdürlüğü istasyonlarının dağılışı haritası.

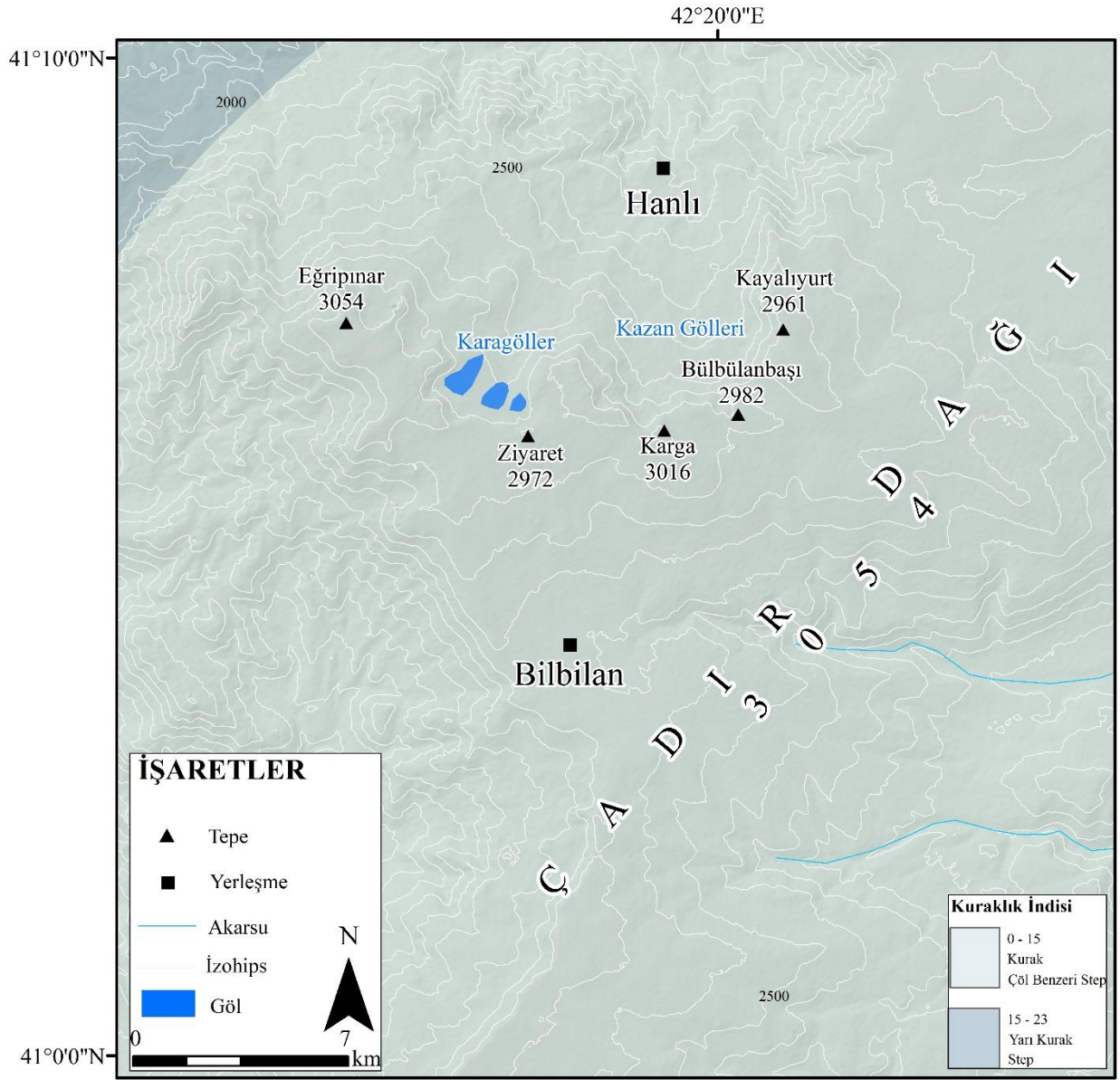
Şekil 6. Çadır Dağı'nın yıllık ortalama sıcaklık haritası.

Şekil 7. Çadır Dağı'nın yıllık toplam yağış haritası.

Şekil 8. Çadır Dağı'nın UNEP-UNCCD aridite indisine göre iklim tipleri haritası.

Şekil 9. Çadır Dağı'nın Erinç indisine göre iklim tipleri haritası.

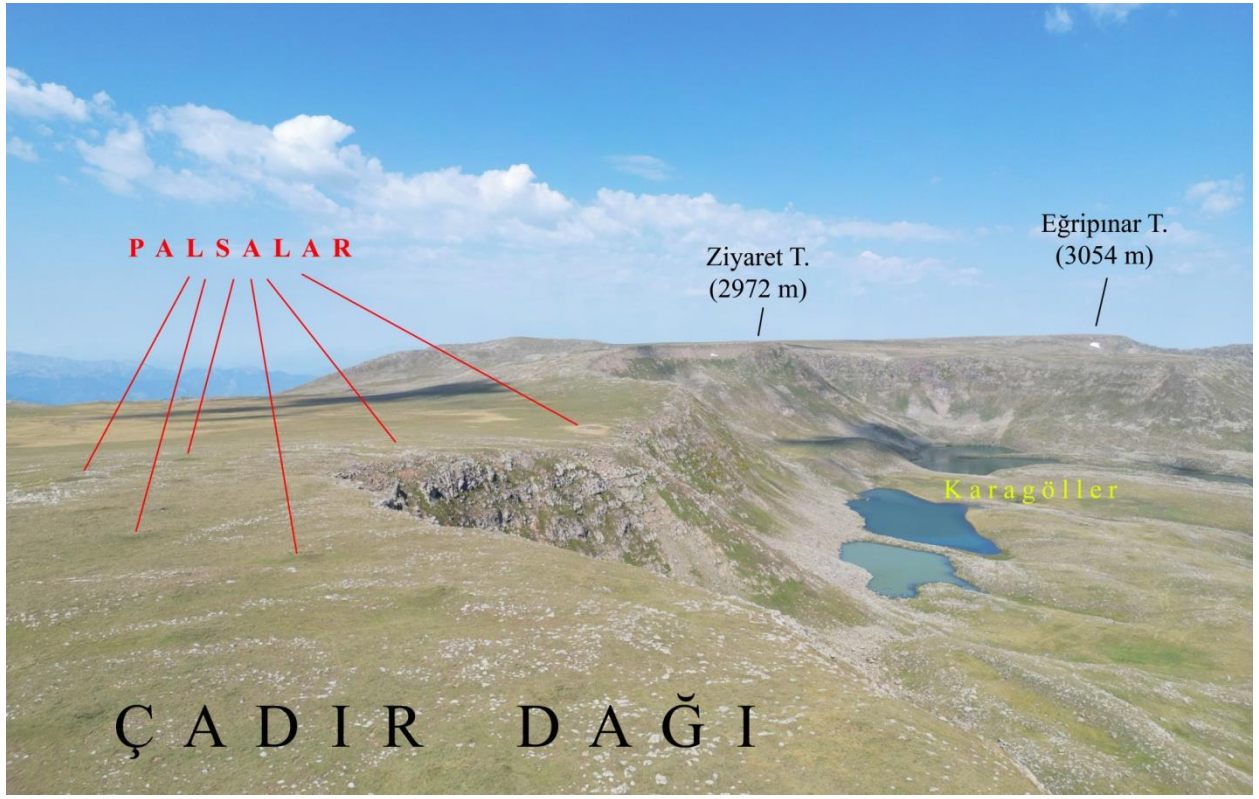

Foto 1. Çadır Dağı'nın genel görünümü.

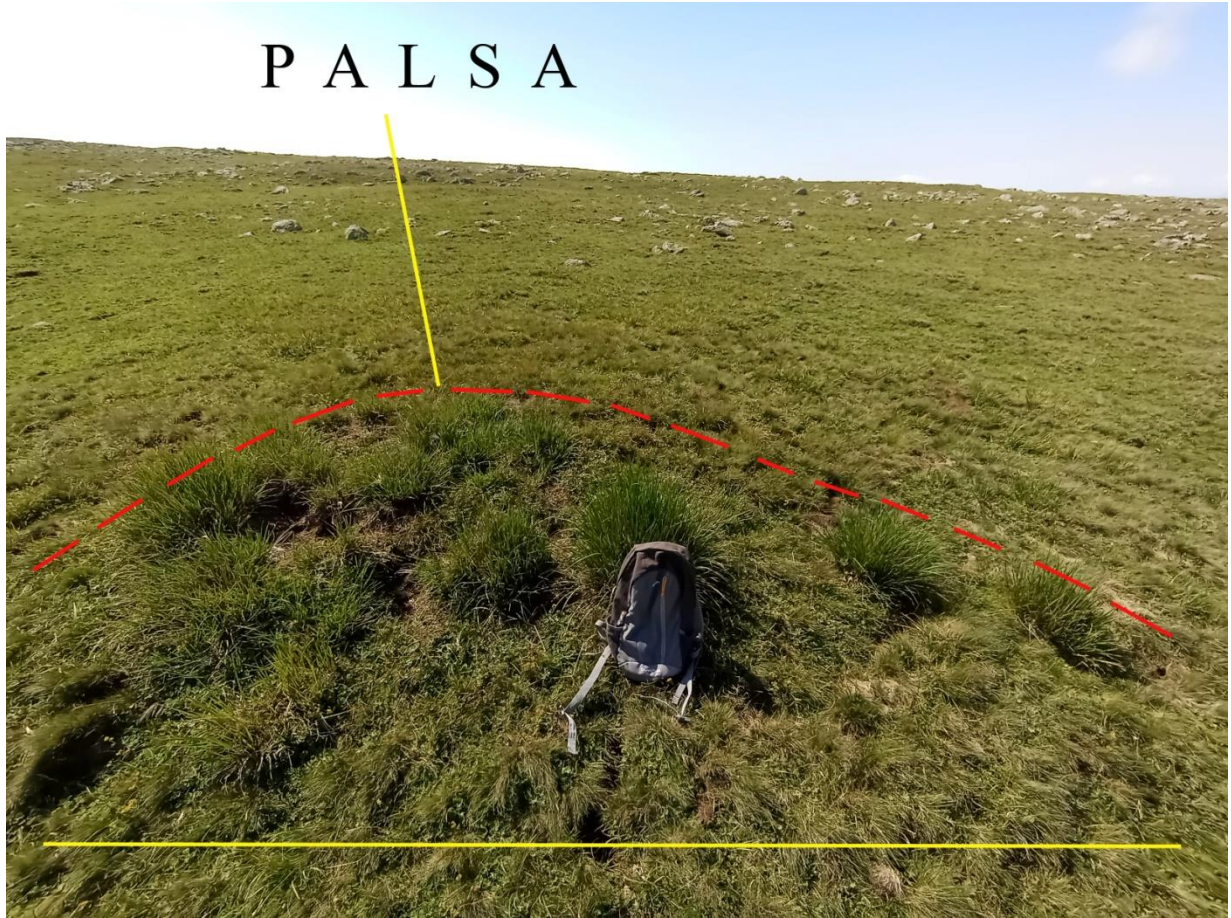

Foto 2. Çadır Dağı'nda tespit edilen palsanın genel görünümü.

Innocenti, F., Mazzuoli, R., Pasquare, G., Radicati, F., Villari, L. 1982. Tertiary and Quaternary Volcanism of the Erzurum-Kars area (Eastern Turkey), Geochronological data and geodynamic evolution. Journal of Volcanology and Geothermal Research, 13, 223-240. [https://doi.org/10.1016/0377-0273\(82\)90052-X](https://doi.org/10.1016/0377-0273(82)90052-X).

Keskin, İ. 2013a. 1/ 100.000 Ölçekli Türkiye Jeoloji Haritaları, Ardahan F-48, Paftası. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etütleri Dairesi, No: 180.

Keskin, İ. 2013b. 1/ 100.000 Ölçekli Türkiye Jeoloji Haritaları, Ardahan F-49 Paftası. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etütleri Dairesi, No: 181.

2. Dönem İçindeki İdari Gelişmeler :

Herhangi bir değişiklik yoktur.

3. Dönem İçindeki Mali Gelişmeler :

Proje bütçesindeki sarf malzeme alımı kalemi içerisindeki 03.02.06.01 - Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alımları'ndan 17.518,80 TL, 03.02.03.02 - Akaryakıt ve Yağ Alımları'ndan ise 2.761,20 TL olmak üzere toplam 20.280 TL harcanmıştır. Alınan sarf malzemeler, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Laboratuvarında üçüncü altı aylık dönemde toprak örneklerinin analizi için kullanılacaktır. Projede döviz kurunda meydana gelen artış nedeniyle 19.906,60 TL ek bütçe talep edilmiştir.

4. Proje Çalışma Takvimine Uygun Yürümüyorsa Gerekçeleri :

Herhangi bir değişiklik yoktur.

5. Çalışma Planı Değişiklikleri :

Herhangi bir değişiklik yoktur.

6. Dönem İçinde Yayınlanan Toplantılarda Sunulan Yayınlar / Bildiriler :

Yayın veya bildiri yapılmamıştır.